

Sygn. akt: X C 2576/18 upr.

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 listopada 2018 r.

Sąd Rejonowy w Toruniu X Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Maria Żuchowska
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Elżbieta Jakubowska

po rozpoznaniu w dniu 5 listopada 2018 r. w Toruniu

sprawy z powództwa (...) S.A. w B.

przeciwko A. S.

o zapłatę

I. uchylić nakaz zapłaty wydany dnia 11 czerwca 2018r., w sprawie X Nc 3707/18 w części tj. co do kwoty 210 zł (dwieście dziesięć złotych) i w tym zakresie postępowanie umorzyć;

II. uchylić nakaz zapłaty wydany dnia 11 czerwca 2018r., w sprawie X Nc 3707/18 w pozostałej części i powództwo oddalić.

III. zasądzić od powoda na rzecz pozwanej kwotę 917 zł (dziewięćset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 16.04.2018r. strona powodowa (...) SA w B. wniosła o zasądzenie od pozwanej A. S. kwoty 4047,36 złotych z umownymi odsetkami od dnia 28.03.2018r. oraz kosztami procesu. W uzasadnieniu pozwu wystawienie weksla, z którego wynikało zobowiązanie.

W wykonaniu zobowiązania tutejszego Sądu, powód w dniu 21.05.2018r. sprecyzował żądanie odnośnie odsetek wskazując, że domaga się odsetek ustawowych za opóźnienie.

Nakazem zapłaty wydanym w postępowaniu nakazowym z weksla z dnia 11.06.2018 roku Sąd Rejonowy w Toruniu w sprawie X Nc 3707/18 orzekł zgodnie z żądaniem pozwu.

W ustawowym terminie pozwana wniosła zarzuty, wnosząc o oddalenie powództwa w całości. Podniesiono zarzut niewykazania roszczenia zarówno w zakresie należności głównej, jak i należności ubocznych, niepostawienia roszczenia w stan wymagalności oraz zarzut nieprawidłowego wypełnienia weksla i wygaśnięcia roszczenia w całości. W uzasadnieniu podniesiono także, że powód nie wykazał, aby pozwana otrzymała wypowiedzenie umowy. Zarzucono też zastosowanie klauzul niedozwolonych w postano kosztów ubezpieczenia, opłaty przygotowawczej oraz prowizji.

W odpowiedzi na zarzuty strona powodowa podtrzymała żądanie pozwu, odnosząc się do poszczególnych kwestii. Strona pozwana w kojonym piśmie również podtrzymała swoje stanowisko.

Postanowieniem z dnia 10.08.2018r. wstrzymano wykonanie nakazu zapłaty.

Na rozprawie w dniu 05.11.2018r. nie stawiała się żadna ze stron, nie żądano uzupełnienia postępowania dowodowego.

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 21.04.2014 roku pozwana A. S. zawarła umowę pożyczki z (...) sp. z o.o. w B.. Pożyczkodawca udzielił pożyczki w kwocie 8400 zł, na którą to kwotę składała się kwota pożyczki – 3000 zł, koszt ubezpieczenia – 4950zł, opłata przygotowawcza – 450zł, wynagrodzenie umowne – 708 zł. Pozwana łącznie z odsetkami miała spłacić kwotę 9108zł w 36 miesięcznych ratach po 253 zł. Pożyczka była odnowiona na kwotę 5366zł, na którą składała się kwota pożyczki 2222 zł, ubezpieczenie w kwocie 3144 zł i wynagrodzenie w kwocie 706zł. Ta pożyczka w łącznej kwocie 6072 zł miała zostać spłacona w 24 ratach po 253 zł. Pozwanej łącznie z odnowieniem wypłacono kwotę 5222 zł Zabezpieczeniem spłaty pożyczki był weksel in blanco wystawiony przez pozwaną

Okoliczność bezsporna oraz dowód:

- umowa pożyczki z dnia 21.04.2014. – k. 72-77,
- kalendarz spłat – k.78, 87a,
- potwierdzenie przelewu – k.90,91
- karta klienta – k. 92-93
- oryginał weksła – zabezpieczony w depozycie do sprawy,
- deklaracja wekslowa – k.79

Pozwana spłacała raty pożyczki do grudnia 2017r. Pozwana spłaciła łącznie na poczet pożyczki kwotę 11.727 zł.

Okoliczność bezsporna oraz dowód:

- karta klienta–k.92-93,

W dniu 23.01.2018r. powód wysłał do pozwanej ostateczne wezwanie do zapłaty dwóch zaległych rat w kwocie 318zł w terminie 7 dni pod rygorem wypowiedzenia umowy. W dniu 25.02.2018r. powód wypowiedział umowę pożyczki i wypełnił weksel na kwotę 4047,36 zł. Na żadaną kwotę składać miała się kwota 3353 zł kwota pożyczki, opłata w kwocie 670 zł, oraz kwota 22,56 zł tytułem odsetek. Wezwano pozwaną do wykupu w terminie 30 dni. Pozwana nie wykupiła weksła.

Dowód: ostateczne wezwanie do zapłaty i wypowiedzenie z dowodem nadania – k.6, 61- 71,

- oryginał weksła – załącznik do sprawy

Po wniesieniu pozwu do sądu pozwana wpłacił 210 zł

Okoliczność bezsporna

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie okoliczności bezspornych i dokumentów przedłożonych przez stronę powodową. Dowody z dokumentów uznane zostały za wiarygodne, bowiem ich wiarygodność nie wzbudzała wątpliwości Sądu, a ich autentyczności nie podważała strona pozwana.

Bezsporne w przedmiotowej sprawie było to, że strony łączyła umowa pożyczki, z której pozwana nie wywiązała się w części. Bezsporne było również to, że pozwana na zabezpieczenie pożyczki wystawiła powodowi weksel in blanco. Spór dotyczył natomiast zasadności dochodzonego roszczenia wobec podniesienia szeregu zarzutów przeciwko stosunkowi podstawowemu, skutkujących nieprawidłowym wypełnieniem weksla.

Zasadniczo zobowiązanie wekslowe ma charakter abstrakcyjny. Przed wydaniem nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym, bada się jedynie sam dokument wekslowy. Powód może bowiem żądać wydania nakazu zapłaty przeciwko każdemu zobowiązanemu z należycie wypełnionego weksla. Obowiązki posiadacza weksla ograniczają się wyłącznie do złożenia weksla do akt i wyartykułowania żądania odpowiedniej treści. Z kolei sąd rozpoznający zarzuty od nakazu zapłaty, który został wydany na podstawie weksla, może uwzględnić tzw. stosunek podstawowy, a więc ten stosunek zobowiązaniowy, w związku z którym weksel został wystawiony. Sąd może to jednak uczynić jedynie wówczas, gdy strona zainteresowana przeniesieniem sporu na taką płaszczyznę podejmie stosowne czynności. Sąd nie ma obowiązku działać w tym zakresie z urzędu. Pozwany może zatem kwestionować samo istnienie lub rozmiar roszczenia wekslowego ze względu na jego związek ze stosunkiem podstawowym (wyrok SN z dnia 24 października 2000 r., V CKN 136/00 wraz z aprobusującymi głosami M. Kalińskiego oraz P. Machnikowskiego). Taka możliwość pozwala na stwierdzenie, że w przypadku weksla wystawionego in blanco następuje osłabienie jego abstrakcyjnego charakteru. Osłabienie abstrakcyjności zobowiązania wekslowego ucieleśnionego w wekslu in blanco przejawia się w tym, że po wniesieniu zarzutów od nakazu zapłaty wydanego na podstawie weksla gwarancyjnego, spór z płaszczyzny stosunku prawa wekslowego przenosi się na ogólną płaszczyznę stosunku prawa cywilnego. W praktyce oznacza to, iż strony procesu mogą powoływać się na podstawy faktyczne i prawne wynikające z łączącego je stosunku prawnego, który jest źródłem dochodzonego przez powoda roszczenia cywilnoprawnego (uchwała 7 sędziów SN z dnia 7 stycznia 1967 r., III CZP 19/66, OSNP 1968, nr 5, poz. 79; wyrok SN z dnia 14 marca 1997 r., I CKN 48/97, OSNC 1997, nr 9, poz. 124 wraz z aprobusującymi głosami A. Szpunara oraz W. Kubala; wyrok SA w Białymstoku z dnia 6 grudnia 2012 r., I ACa 633/12, Lex nr 1254286). W uwzględnieniu powyższych uwag, Sąd rozpoznał zarzuty podniesione przez stronę pozwaną.

Zgodnie z treścią art. 720 kc przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy. Szczegółowo prawa i obowiązki stron zostały uregulowane w umowie pożyczki odnawialnej z dnia 21.09.2014 roku. Ponieważ pozwana nie wywiązała się ze spłacenia wszystkich rat umowa została wypowiedziana. Pozwana nie kwestionowała faktu zawarcia umowy pożyczki, a zebrane dowody wskazywały, że pożyczka w kwocie 11. 727zł została spłacona.

Z treści umowy pożyczki i karty klienta wynikało, że pozwana pierwotnie otrzymała do wypłaty kwotę 3000zł. Spłacić miała kwotę 9108 zł, na którą to kwotę składała się kwota pożyczki 3000 zł, koszt ubezpieczenia – 4950zł, opłata przygotowawcza – 450zł, wynagrodzenie umowne – 708 zł oraz odsetki. W wyniku odnowienia pozwana otrzymała kwotę 2222 zł. Spłacić miała kwotę 6072zł, na którą to kwotę składała się kwota pożyczki 2222 zł, koszt ubezpieczenia – 3144zł, , wynagrodzenie umowne – 706 zł oraz odsetki.

Strona powodowa zgodnie z treścią art. 6 kc powinna wykazać zasadność roszczenia. Pozwana zakwestionowała dochodzone pozwem roszczenie w całości, kwestionując koszt ubezpieczenia pożyczki, opłatę za udzielenie pożyczki oraz wynagrodzenie i koszty windykacji. Strona powodowa, w ocenie Sądu, w sposób przekonujący uzasadniła wysokość opłaty wstępnej i wynagrodzenia. W związku z czym uznano, że doliczona do kwoty pożyczki opłata za udzielenie pożyczki w wysokości 450 zł oraz wynagrodzenie w wysokości 708 zł (następnie 706 zł) nie są wygórowane i nie mogą być uznane za rażąco naruszające interesy konsumenta.

Inaczej sytuacja wygląda odnośnie zakwestionowanego kosztu ubezpieczenia pożyczki. Strona powodowa po zakwestionowaniu tego kosztu, nie uzasadniła ani jego zasady ani wysokości. Strona powodowa poza powoływaniem się na „wyciąg z umowy ubezpieczenia”, które miały stanowić podstawę do zawarcia umowy z pożyczkobiorcą, nie

przedłożyła go ani nie przedłożyła umowy ubezpieczenia, ani dowodu, że kwota składki w wysokości łącznie 8094 zł została przekazana ubezpieczycielowi. W ocenie Sądu, ciężar dowodu w tym zakresie, szczególnie jeżeli chodzi o przekazanie składki, obciążał w całości powoda, a zasłanianie się faktem, że firma ubezpieczeniowa nie jest stroną postępowania było całkowicie bezzasadne. A zatem w świetle zebranych dowodów, uznać należało, że powód nie udowodnił w żadnej mierze, że umowa ubezpieczenia została zawarta i że składka została przekazana.

Dodatkowo wskazać należy, że nawet gdyby powód przekazał kwotę ubezpieczenia towarzystwu ubezpieczeniowemu, to naliczenie w umowie kosztu ubezpieczenia w kwocie 4950 zł (przy wypłaconej kwocie 3000zł) i 3144 zł (przy wypłaconej kwocie 2222zł) budzi poważne wątpliwości w świetle przepisów o zobowiązaniach umownych i ochronie konsumenta przed niedozwolonymi klauzulami umownymi. Zgodnie bowiem z treścią art. 385¹ § 1 k.c. postanowienia umowy zawieranej z konsumentem nieuzgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy; nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny.

Z przedłożonej umowy wynika, że na całkowity koszt pożyczki składał się kapitał w kwocie 3000 zł (odnowienie 2222zł), opłata za udzielenie pożyczki w kwocie 450 zł, wynagrodzenie w kwocie 708z (odnowienie 706zł), odsetki i koszt ubezpieczenia w kwocie 4950 zł (przy odnowieniu (...)). Wskazać należy, że tak określony koszt ubezpieczenia przekraczał znacznie sumę pożyczki i odsetek. Tym samym uznać należy, że ustalone warunki umowy, bez wskazania dlaczego koszt ubezpieczenia tak znacznie przekracza koszt wypłaconej pożyczki przy okresie trwania umowy wynoszącym zaledwie 36 miesięcy (przy odnowieniu 24 miesięcy), pozostają w sprzeczności z dobrymi obyczajami i naruszają interes pozwanej. Koszt ubezpieczenia nie jest głównym świadczeniem, więc pozostaje poza wyłączeniem wynikającym ze zdania drugiego powołanego wyżej przepisu. Jego ocena w świetle warunków umowy pożyczki prowadzi do wniosku, iż narusza klauzulę dobrych obyczajów. Zaznaczyć należy, że Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów stale zwraca uwagę na generowanie dodatkowych kosztów stosowane przez podmioty udzielające pożyczek, gdyż koszty te nie odzwierciedlają faktycznie poniesionych kosztów obsługi pożyczki.

Mając na uwadze powyższe należało uznać, że kwoty 4950zł i 3144 zł (koszt ubezpieczenia) nie może być skutecznie dochodzona od pozwanej.

A zatem pozwana powinna zwrócić stronie powodowej kwotę pożyczki zgodnie z umową bez uwzględnienia kosztu ubezpieczenia. Pozwana winna więc zwrócić powodowi kwotę 7108,56 zł, na którą składała się: kwota otrzymanego kapitału łącznie z odnowieniami - 5222 zł, opłata za udzielenie pożyczki- 450 zł, wynagrodzenie umowne - 708 zł i 706 zł , a także odsetki w kwocie 22,56 zł Bezsporne było, że pozwana na poczet pożyczki przed wniesieniem pozwu spłaciła kwotę 11.727zł, a więc więcej niż kwota należna powodowi.

W związku z cofnięciem pozwu wraz ze zrzeczeniem się roszczenia co do kwoty 210 zł, orzeczono o umorzeniu postępowania w tym zakresie na mocy art. 355 kc w punkcie I wyroku, uchylając jednocześnie nakaz zapłaty wydany w postępowaniu nakazowym w tej części.

W pozostałym zakresie powództwo podlegało oddaleniu jako niezasadne i nieudowodnione, o czym orzeczono w punkcie II sentencji wyroku na mocy art. 720 kc , uchylając nakaz zapłaty wydany w postępowaniu nakazowym w całej pozostałej części.

O kosztach procesu orzeczono po myśli art. 98 kpc. Pozwana wygrała proces w zasadzie w całości ponosząc koszty procesu w kwocie 992 zł. Na koszty składały się koszty zastępstwa procesowego w kwocie 900 zł, opłata od pełnomocnictwa 17 zł oraz opłata od zarzutów w kwocie 75 zł. Powód jako przegrywający sprawę winien te koszty zwrócić pozwanej w całości, przy czym Sąd omyłkowo zasądził kwotę 917 zł, zamiast 992 zł.